Kötter Tamás

Valami bűzlik Pannóniában

– Elnézését kell kérnem, excellenciás uram, de a tömeg miatt kénytelenek leszünk a hátsó bejáratot használni.

– Rendben. Vezessen!

– Köszönöm a megértését. Uraim, fáradjanak utánam!

Floris de Wittét, az unió tejhatalmú főtárgyalóját és kíséretét meglepetésként érte, hogy az egykori főúri palota sértetlenül vészelte át az elmúlt napok zavargásait. A folyosók, melyeknek falát egyszerű sávozású selyemdamaszt kárpit borította, a szalonok, melyeket valaha fehér, kék és vörös színűre festettek, még mindig teljes pompájukban tündököltek – a falakat nem pettyezték golyónyomok, és sem a mennyezetet, sem az intarziaberakásos, selyemfényű parkettát nem szennyezte kosz, mocsok, nem feketítette el égésnyom, nem borította be a rombolással és fosztogatással együtt járó törmelék, no és a hatalommal szembeni lázadás szimbólumai: a szétszórt hivatalos papírok. A bútorok is kivétel nélkül a helyükön maradtak, egyetlen tárgy sem hiányzott vagy tört össze a berendezésből. Az empire és biedermeier enteriőr egyes darabjai – előbbi stílust a napóleoni császárság saját dicsőségének kifejezésére alkotta meg az érett antikvitás életformáját színpadiasan utánzó, hűvös pátoszt sugallva, míg az utóbbit a polgári szigorral és észszerűséggel keveredő szerénységet árasztó kispolgári romantika ízlése formálta – hiánytalanul, egyetlen karcolás vagy felhasadt szövet nélkül álltak ott a helyükön, szinte csak arra várva, hogy a palota új lakói használatba vegyék őket. Az érintetlen kristálycsillárok ragyogó fénye betöltötte és méltósággal ruházta fel e tereket.

Milyen érdekes – tűnődött el De Witte –, az unió minél keletibb tartományába megy az ember, a lakosság annál jobban tiszteli a hatalom intézményeit és a nekik helyt adó épületeket.

Galliában már nem állt ekkora becsben az állam. Az újabb ukrán–orosz háború okán megemelt adók és az eltörölt agrártámogatások miatt tiltakozó, jobbára vidéki fehér munkásokból és gazdákból álló tömeg megrohamozta, feldúlta, kifosztotta, majd felgyújtotta az ottani biztos rezidenciájául szolgáló egykori köztársasági palotát. A tüntetőket bizalmasai körében csak fogatlanokként emlegető galliai biztos, Daniel Bonnet csupán nagy üggyel-bajjal tudott megszökni az őt lincseléssel fenyegető népharag elől. „Kénytelen voltam álruhában menekülni, pályaudvarokon aludni és szükségkonyhákon enni” – mesélt a mindössze néhány napig tartó kalandos bujkálását követően megpróbáltatásairól a főbiztosi kihallgatáson.

Galliában azóta rendeződött a helyzet. Az adókat ugyan nem csökkentették, és a gazdák sem kapták meg az agrártámogatást, ámde a soraikból kikerülő új biztos ígéreteinek és az odavezényelt rendfenntartóknak végül mégis sikerült lecsillapítaniuk az elégedetlenkedőket. Egyelőre tehát helyreállt rend. Ám olyan idők jártak, ha ki is aludt valahol egy láng, máris újabb helyen gyúltak tüzek a birodalomban. A főbiztosnak és a De Wittéhez hasonló brüszszeli bürokratáknak nem sok idejük maradt, hogy komolyan elgondolkodjanak Gallia jövőjéről. Máris rohanhattak egy újabb forrongó tartományt lecsillapítani – ezúttal Pannóniában bűzlött valami.

Úgy tűnt, hogy errefelé volt ugyan foguk az embereknek, vagy ha mégsem, akkor nem ez volt a legnagyobb gond a megjelenésükkel. Büdösök – a helyi biztos és környezete csak ekként emlegette a vezetésükre bízott derék polgárokat, amint egy rejtett felvételből kiderült. De a lázadáshoz vezető sérelmek közt ez a sértés csupán az utolsó csepp volt a pohárban. Az Oroszországgal szemben kivetett szankciók haszontalansága újabban még elszántabbá tette az unió vezetését, ezért úgy döntöttek, hogy az agresszorhoz fűződő utolsó kereskedelmi szálakat is elvágják. Mivel korábban hiába tiltották meg az Oroszországból származó mindennemű energiahordozó behozatalát, és azok a semleges országokon keresztül továbbra is ömlöttek az unióba, úgy döntöttek, hogy ezentúl lezárják ezeket a kereskedelmi csatornákat is. A gáz ára az egekbe szökött, és az egyszerű polgár, különösen télen, ezerszer is meggondolta, hogy megnyissa a melegvíz-csapot.

*

– Kérem, itt várakozzanak – tárta ki kísérőjük a kétszárnyas ajtót.

A palota termei közül a rokokó Tükörterem volt a legnagyobb és a legpompásabb – egykor kivételesen ünnepélyes eseményeknek adott helyet. Az egységes unió létrejötte előtt a mai Pannónia területén létező Magyarország köztársasági elnöke itt vette át az országba érkező nagykövetek megbízólevelét, és itt tartották az elnöki hivatalhoz tartozó legfontosabb protokolláris eseményeket és díszvacsorákat. Ma már csak a helyi potentátokat fogadta itt a tartományvezető biztos, és mint kiderült, itt rendezte meg bacchanáliákba fulladó lakomáit a maga és cimborái szórakoztatására.

Ez a terem is ugyanolyan érintetlen volt, mint a többi. A falak mentén a XII. hadtest katonái adtak őrséget. Ez az alakulat főként helyiekből állt, így azonnal csatlakozott a lázadáshoz. Egy itáliai feltöltésű, ugyancsak a tartományban állomásozó seregtest nézett farkasszemet velük. Egyelőre nem dördült el lövés, de a pattanásig feszült helyzet mielőbbi megoldásra várt. A katonákon kívül senki sem tartózkodott a teremben. A kényszerű várakozás miatt De Wittének elég ideje volt alaposan szemügyre venni a valóságos színpaddá alakított helyiséget. A díszlet központi eleme egy emelvényen álló trónszék volt. A jókora, magas háttámlájú, növényi indafonadékot, lombozatot ábrázoló faragványokkal díszített középkori ülőalkalmatosság idegenül hatott a díszes rokokó uralta belső térben. De Witte kizártnak tartotta, hogy deszkaléceit hajdanán régi magyar királyok feneke koptatta

volna fényesre. Inkább színházi vagy filmgyári díszletnek látszott, amit kizárólag az elégedetlen tömegeknek szánt színjáték kedvéért állítottak fel a teremben. A vád szerint, amit influenszerek segítségével kétségkívül ügyesen elterjesztettek a lakosság körében, Ferenci, az előző biztos, „kivezetve az unió bőségéből Pannóniát", királlyá akarta koronáztatni magát. A trónszéket erre a „szörnyű, Pannónia népének boldogsága és szabadsága elleni merényletre" – ahogy a lázadók vezetői fogalmaztak – szánták bizonyítékul. Más jelét a biztos uralkodói ambícióinak a lázongók sem találták, ám úgy tűnt, ez is épp elég volt az egyre szegényebb és büdösebb embereknek.

A főtárgyaló természetesen ismerte az igazságot. Ferenci egy régi kor levitézlett, ripacskodó politikusa volt, de most már csak alkoholistának számított. Ellenkezés nélkül hajtotta végre a központ parancsait, az meg cserébe szemet hunyt a férfi elhúzódó életközépi válsága okozta kilengései felett. „Ha részeg mámorában dédelgetett is uralkodói terveket, semmit sem tett értük, ebben egészen biztos vagyok" – jelentette ki De Witte azon a brüszszeli tanácskozáson, amelyet a lázadást követően Pannónia jövőjéről és biztosa sorsáról hívott össze, hogy a következő kérdésre, mely azt firtatta, mi az oka, hogy ennyire határozott a véleménye ez ügyben, ekként válaszoljon: „Mivel éjjel-nappal lehallgattuk." De Witte, maga is öregedő férfi lévén, elnéző megértéssel olvasta a hanganyagok leiratait, nézte végig a feliratozott felvételeket a részeg handabandázásokról, melyeknek középpontjában a megszépített múlt, az egykor meghódított és a még meghódításra váró nők és természetesen a válogatott borok álltak. Nem is lett volna ezzel semmi baj, ha Pannóniában jól mennek a dolgok. De nem mentek jól. Itt valami bűzlött, és ezért valakinek felelnie kellett.

*

A lázadás vezetője, oldalán alvezéreivel, nyomában híveikkel, olyan dérrel-dúrral vonult be, mintha ebben a percben foglalta volna el a palotát. A váratlanul kicsapódó ajtószárnyak, a vezér mögött vállvetve, döngő léptekkel falanxként vonuló, éneklő tömeg filmszerű jelleget kölcsönzött a jelenetnek. A főtárgyaló sejtése az volt, hogy az egészet előre megrendezték és többször is elpróbálták már.

A vezér nem pazarolta köszönésre, bemutatkozásra az időt. Miután kézjelére a tömeg elhallgatott, azonnal a lényegre tért.

– Miközben Ferenci a fényes jövőről hazudozik, újabb mélyütés érte a tartomány gazdaságát, a vállalatokat és a lakosságot azzal, hogy a múlt héttől az egész unióban nálunk a legdrágább a gáz, a benzin és az elektromos áram! Az elmaradt fejlesztések és elhibázott döntések miatt már akkora az áramhiány, hogy a vésztartaléknak számító gázolajtüzelésű áramtermelőket is be kellett kapcsolni! Ez tűrhetetlen!

„Ne vonja felelősségre a történtek miatt, és ne ellenkezzen vele nyíltan. A számonkérés vagy ellenkezés esetén könnyen előtör rejtekéből a szégyenkező, szorongó gyerek, és ilyenkor a nárcisztikus düh pusztító erővel seper végig a környezetükön" – idézte fel De Witte magában a szakértő-pszichológus felkészítőjének azt a részét, amely a *Hogyan közeledjünk a nárcisztikus személyiséghez?* címet viselte.

– Igaza van, ez valóban tűrhetetlen!

A főtárgyaló, megfogadva a szakértő tanácsát, nem ellenkezett a tömeg vezetőjével, inkább utat engedett a szemmel láthatóan még csak most kezdődő dühkitörésnek.

A férfit, akiből a legkisebb ellenkezés esetén előtörhetett a „szorongó gyerek", Májer Péternek hívták, és nem ez a jelentés volt az első találkozása a pszichológiával. Korábban is járt már terapeutánál, az ülések anyagát az unió titkosszolgálata természetesen megszerezte és kielemezte. Az ártatlannak hangzó Központi Ellenőrzési Hivatal néven működő titkosrendőrség ezekben a zavaros időkben talán az egyetlen olyan szerve volt az uniónak, amely még képesnek mutatkozott maradéktalanul betölteni a szerepét. Ügynökei és besúgói minden tartományban, állami szervben, önkormányzatokban és biztosságon ott voltak. Nem okozott hát különösebb gondot anyagot gyűjteni a semmiből feltűnő népvezérről. Nos, terapeutájával folytatott beszélgetéseiből szomorú életút rajzolódott ki – egy soha be nem váltott ígéret története. Májer családja több generációra visszamenőleg számos tekintélyes bíróval, híres ügyvéddel, sőt még egy köztársasági elnökkel is büszkélkedhetett. Ez a dicső múlt nemcsak nagy reményekkel ruházta fel, de egyben leküzdhetetlen feladat elé is állította a pályakezdő fiatalembert, és ennek – amint az évről évre szomorú képet mutató adóbevallásaiból és anyagi körülményeiből kiderült – nem tudott megfelelni. Emiatt aztán persze sokat szenvedett. Anyagi helyzete a társas kapcsolataira is kihatott. Azok a nők, akikről küllemük alapján úgy vélte, igazán hozzá illenének, minden próbálkozása ellenére sem álltak kötélnek. Pedig mindent elkövetett, hogy kapcsolatot létesítsen velük. Lassacskán azonban a kudarcélményekből fakadóan egyre erőszakosabbá vált a természete – hódításai helyett így jóformán csak a problémáit szaporította, ami a helyi ügyvédi kamara fegyelmi bizottságának irataiból, valamint a rendőrség által indított eljárások jegyzőkönyveiből világosan kitűnt. Hol visszaélve a hatalmával az ügyvédjelöltjét vette célba, hol az egyik ügyfelének a barátnőjével vagy feleségével erőszakoskodott, hol meg egy szórakozóhelyen szakadt el nála a cérna. Családjának és családi kapcsolatainak köszönhetően ugyan minden ügyet megúszott, de ezzel magánéleti problémai korántsem rendeződtek.

A róla szóló jelentések szerint szerény egzisztenciáját bűnügyi kirendelésekből és tyúkperekből tartotta fenn. Talán emiatt volt, hogy jól beszélt a büdösök nyelvén. Kapva kapott hát a lehetőségen, és a tartományon végigsöprő elégedetlenségi hullámot meglovagolva minden dühét és frusztráltságát a hatalom birtokosai ellen fordította. Lángoló gyűlölettel átitatott, világvégi hangulattal induló, majd boldog, diadalmas víziókban végződő beszédeivel gyorsan elnyerte a lázongók bizalmát. Olyan óriási népszerűségre tett szert a köreikben, hogy végül a vezetőjükké választották.

Májer külsőleg úgy festett, mint egy energiaital-gyártó céh túlkoros területi képviselője. Negyvenes éveinek az elején járt, termetre az átlagnál egy fejjel alacsonyabb, az arca gyűrött, mintha örökké másnapos lenne; sűrű, rövid, világosbarna haja zselétől fénylett. Szűkre szabott, galambszürke öltönye éles kontrasztot képezett a mögötte

felsorakozók sötét ruházatával. Ez is ugyanolyan professzionálisan megkomponált volt, mint a bevonulás: a világos szín a fényt volt hivatott jelképezni, amely elöl halad, hogy világosságot hozzon a sötétségbe.

Ennek az ócska, ámde hatásos színjátéknak a kiötlője Májer balján állt.

A vékony, sunyiképű alak kétes egzisztencia benyomását keltette. „Halász Márk különféle független, állandóan változó összetételű, zavaros pénzügyi hátterű színtársulatoknál dolgozott mint rendező", állt a titkosszolgálat jelentésében, amelyre az operatív tiszt, mintegy széljegyzetként, a következőket firkálta: „kevés sikerrel". Ahol színház van, ott profi színészek is kellenek. A vezér jobbján álló magas, jól megtermett, afféle hentesalkatú férfit Kiss Ervinnek hívták. Felpuffadt arcát elpattant hajszálerek színezték vörösre, a lila különféle árnyalataiban játszó, óriásira nőtt gomborra a szakmájával együtt járó élvhajhász életmódra, nemkülönben előrehaladott alkoholizmusra utalt. Ez a közepes tehetségű színész volt a nagygyűlések ceremóniamestere: ha kellett, énekelt, ha kellett, szavalt, ha kellett, egyszerűen csak hergelte a tömeget.

De hiábavaló is lett volna De Witte részéről bármiféle felelősségre vonás, hiába kért volna magyarázatot, Májernek eszébe sem jutott magyarázkodni, sőt új irányt szabott a beszélgetésnek.

– De most hagyjuk az áram árát. Sokkal többről van itt szó! Mi azért jöttünk, hogy visszaadjuk Pannónia népének boldogsághoz való jogát. – Májer eme homályos, ámbár mint ez a tömeg éljenzéséből De Witte számára világosan kiderült, a lázongók között nagyon is népszerű elképzelést a mozgalom céljáról úgy közölte, mint egy ultimátumot.

A főtárgyaló diplomatikusan elmosolyodott, majd oldalra lépett.

– Csak tessék.

*

– Gratulálok a sikeres útjához.

– Köszönöm, ezredes. És köszönöm azt is, hogy ilyen késői órában a rendelkezésemre áll.

– Igazán nincs mit. Tudja, mi itt az ellenőrzésnél sosem alszunk.

– Éberség, igaz?!

– Ahogy mondja.

– Na jó – dörzsölte meg a szemét De Witte –, van már valamink?

Az ezredes sokatmondóan elmosolyodott.

– Ó, igen! Pannónia új vezetése máris belevetette magát az államügyekbe.

De Witte kérdőn a tisztre nézett.

– Valóban?!

Az ezredes megnyomott egy gombot, és az egyik képernyőn azonnal megelevenedett a főtárgyaló számára már ismerős Tükörterem. A trónt nem távolították el. Májer, mögötte Kissel és Halásszal, onnan figyelte megkövült tekintettel a jobbára fiatal lányokból álló táncoló tömeget.

De Witte horkantott egyet.

– Úgy látom, hogy az új biztos sem a helyzet kezelésével van elfoglalva – jegyezte meg az ezredes.

– Pedig a saját érdekében jobban tenné – nézett fel a mennyezetre De Witte.

– A boldogságot viszont úgy tűnik, megtalálta.

„Most már bárkit megkaphatok" – villant fel a képernyőn, amit éppen akkor súgott Májer Kiss fülébe.

Az ezredes láthatóan jól mulatott a jeleneten.

– De… mi lesz Pannónia népével? – folytatta a tiszt.

De Witte arcára árnyék borult.

– Attól félek, hogy még hallani fogunk róluk, méghozzá hamarosan, mert az energiaárak nem fognak csökkenni. Tudom – fordult szigorú tekintettel az ezredes felé –, hogy Májer esetében sürgetett az idő, kénytelenek voltak improvizálni, de most mégis nyomatékosan arra kérem, hogy a jövőben nagyobb körültekintéssel járjanak el.

– Megtesszük, ami tőlünk telik – felelte az ezredes hűvösen. – Azért sokat segítene, ha ezúttal kapnánk némi támpontot a jelöltet illetően.

De Witte egy pillanatra elmerengett.

– Egy szerethető, minden tekintetben sikeres negyvenes férfira gondoltam. Külsőleg olyanra – mosolyodott el –, akiket a reklámokban látni.

– Értem – bólintott az ezredes.

– Természetesen legyen házas. Három vagy még több gyerekkel – folytatta De Witte. – Gyerekkel és kutyával mindent el lehet adni manapság – tette hozzá, mintegy magyarázatképpen.

– Akkor legyen kutyája is?

– Igen. Ha nincs, vegyenek neki egyet!

– Rendben.

– És a munkája!

– Igen?!

– Az is fontos.

– Milyen szempontból?

– Legyen abban is sikeres! – mondta De Witte egy gyors oldalpillantással, aztán mormogva, szinte már csak magának, ekként folytatta: – Egyszer és mindenkorra elegem van a sikertelenségtől frusztrált, szégyenkező, szorongó gyerekekből.